

VERSLAGLEGGING COMMISSIE BEDRIJVIGHEID 5 OKTOBER 2016, pagina 1

Aanwezig: mw. M. de Groot (GL), dhr. H.J. Boon (GL), dhr. E. Alofsen (VVD), dhr. K. Bosmann (VVD), dhr. J. Wessels (CDA), mw. K. Braam (CDA), mw. D. Gerritsen (GB), dhr. C. Mali (GB), dhr. R. Bouwman (D66), dhr. C. van Dijk (D66), mw. M. Pols-Houpt (RZS), dhr. H. Hageman (RZS), dhr. B. Harmsen (PvdA), dhr. T. Erkens (PvdA)

Afwezig m.k.: dhr. J. Bartels (PRD)

Voorzitter: dhr. R.J.B. den Burger
Commissiegriffier: mw. R.C. Muller

Portefeuillehouders: Wethouder E. Heinrich

Hetgeen dat uitgesproken is in de commissie Bedrijvigheid is na te luisteren op www.renkum.nl onder raadsuitzendingen.

1.	Opening, vaststelling volgorde agenda en mededelingen. De voorzitter opent de vergadering om 20.02 uur. Mw. Braam (CDA) wil gebruik maken van de rondvraag. Dhr. Alofsen (VVD) geeft aan dat er bij de griffie een raadsbrief vertrouwelijk ter inzage ligt en hij wil deze graag vanavond bespreken. Het verzoek wordt mede ingediend door CDA en GB. De voorzitter vraagt de commissie of zij in kunnen stemmen met het toevoegen van dit agendapunt. De aanwezige commissieleden stemmen hiermee in. Omdat dit een vertrouwelijk stuk betreft wordt het in een besloten gedeelte behandeld. Bij agendapunt 10 wordt de vergadering geschorst en wordt de raadsbrief als agendapunt 11 behandeld.
2.	Burgerspreekrecht. Er heeft zich niemand aangemeld voor het burgerspreekrecht.
3.	Informatieplicht collegeleden. Er wordt geen gebruik gemaakt van de informatieplicht.
4.	Rondvraag. Mw. Braam (CDA) heeft vragen n.a.v. een publicatie en vragen die hierover gesteld zijn door de fractie van de VVD. Het betreft de locatie Hooijer en de activiteiten die daar gaan plaatsvinden. Wanneer worden de vragen van de VVD beantwoord? Het CDA wil namelijk graag op korte termijn beantwoording van de vragen van de VVD. Wethouder Heinrich zegt dat de vragen schriftelijk worden beantwoord. Aktie: Het college beantwoordt de vragen van de fractie van het CDA schriftelijk.
5.	Rekenkamercommissie Onderzoeksrapport "Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen". De voorzitter geeft aan dat vorige maand het raadsvoorstel betreffende de werkwijze rond de behandeling van Rekenkamercommissie rapporten is vastgesteld. De twee rapporten die voorliggen vanavond zijn voor die tijd geschreven. Er kan wellicht een licht spanningsveld voelbaar zijn tussen de besluitvorming vorige maand en de inrichting van deze rapporten. De raad zou kunnen concluderen dat niet alle conclusies worden onderschreven. Een amendement kan dan worden opgesteld. Eerst zal de Rekenkamercommissie een toelichting geven op het rapport en vervolgens zal het college een reactie geven. Dhr. Nijland (voorzitter van de Rekenkamercommissie) geeft een presentatie over het onderzoeksrapport "Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen". De presentatie wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd. Wethouder Heinrich geeft aan dat als de raad het voorstel met dit dictum aanneemt de raad zichzelf ernstig te kort doet. De conclusies van de Rekenkamercommissie zijn naar de mening van de wethouder te kort door de bocht. De wethouder citeert: 'De conclusie van de Rekenkamercommissie is zo eenvoudig als hij helder is: de procesgang bij het project 3B4 zou gebaat zijn geweest bij een duidelijke visie vooraf en leiderschap gedurende het gehele proces'. Daar zit nou de kneep. Als je zegt dat projectmanagement een normenkader is om dit proces te beoordelen, dan ga je de mist in. Hier is sprake van een langdurig proces over vele jaren, waarbij verschillende raden en colleges geprobeerd hebben om tot een project te komen. De discussies die gevoerd zijn, dat was geen project maar een zoektocht om te komen tot een gedragen politieke besluitvorming. En die is er gekomen. Er was consensus in de raad, bij de samenleving en bij de toekomstige gebruikers. Het college heeft in een reactie gezegd dat het ging om het tot stand brengen van een brede betrokkenheid van vele in de lokale samenleving bij dit omvangrijke project en daarbij is een niet alledaags krachtenveld en krachtenspel ontstaan. Een dergelijke omvangrijke opgave laat zich procesmatig niet nauwkeurig van tevoren uittekenen. Het normenkader projectmanagement is niet van toepassing.

Daarmee vervalt een groot aantal van de conclusies en aanbevelingen. De wethouder kan de eindconclusie niet onderschrijven. Het is voor onze gemeente één van de grootste keuzes geweest die we gemaakt hebben. We zijn zoekende geweest al deze jaren. Zo is er de zijstap gemaakt om onderzoek te doen naar de locatie Wilhelminasportpark. Er was een behoefte bij de raad om dit onderzoek te doen, als je dat niet had gedaan dan had je misschien anderhalf jaar gewonnen. Maar die zijstap heeft wel duidelijk gemaakt dat locatie Wilhelminapark niet haalbaar was. Het proces is tot een goed einde gebracht. Er is ruimte geboden aan de betrokken sportclubs en ander instellingen om tot consensus te komen. Er is ruimte geboden aan de samenleving om draagvlak te creëren. Wethouder Heinrich is overtuigd dat het streven naar consensus en naar draagvlak gelukt is. En dat is een compliment voor de raad. De conclusie zou moeten zijn dat het niet een proces is geweest dat beoordeeld moet worden naar het normenkader van projectmanagement, maar naar de maatstaven van politieke besluitvorming en draagvlak creëren bij de samenleving. En daarom is het project geslaagd.

De woordvoerders bij dit agendapunt zijn: dhr. Erkens (PvdA), dhr. Bosmann (VVD), dhr. Van Dijk (D66), dhr. Boon (GL), mw. Gerritsen (GB), dhr. Wessels (CDA), mw. Pols (RZS)

PvdA: De belangrijkste vragen van de fractie over het onderzoek zijn:

- Heeft het onderzoek een nieuw licht op de zaak 3B4 geworpen?
- Heeft het aanvullend onderzoek meerwaarde gehad?
- Welke lessen zijn er te leren?
- Hoe voorkom je dat in de toekomst nieuwe hoofdpijndossiers ontstaan?

De PvdA heeft geconstateerd dat deze vragen niet allemaal zijn beantwoord. En dat sommige conclusies vrijblijvend, of zo je wilt, wat ruim zijn geformuleerd. Weer andere conclusies zijn niet gebaseerd op de onderzoeksresultaten. Dat heeft niet te maken met de professionaliteit van de onderzoekers maar wel met de gekozen werkwijze en ook wel aan het ontbreken van kwantitatieve gegevens. Of het opvolgen van de aanbevelingen garantie biedt voor succesvolle projecten in de toekomst is voor de PvdA de vraag. Of de PvdA de door de Rekenkamercommissie getrokken conclusies alle zal onderschrijven is op dit moment voor hun fractie dan ook nog een punt van discussie. De PvdA onderschrijft de conclusies dat er niet planmatig is gewerkt. Dat 3B4 Sport volgens de definitie een project is maar het niet is geweest, dat er bij de start geen duidelijke visie is geformuleerd. Wat ze ook uit het onderzoek concluderen (en dat staat niet met zo veel woorden in de conclusies) is dat 3B4 een schoolvoorbeeld is van hoe het er in de politiek aan toe gaat. Ambities en idealen van mensen, gedrevenheid van verenigingen en colleges, al dan niet terechte wensen van stakeholders, verkeerde beslissingen op het verkeerde moment, stroperigheid, dwarsliggers, mobiliseren van voor- en tegenstanders, emoties, oppositie en coalitie, verkiezingsbeloften. Wat ze er ook uit halen, met de wijsheid van vandaag, is dat het beter had gekund. Dat wanneer alles volgens het boekje gaat dit soort dingen niet zullen gebeuren. En ze halen er vooral vanuit dat dit nooit meer op deze manier mag gebeuren! De reactie van het college op dit rapport is zo gek nog niet en wordt door de fractie van de PvdA onderschreven.

VVD mist een belangrijk stuk achtergrond. Het project 3B4 is in belangrijke mate beïnvloed door de overname van de Rijnkom in 2003. Dit heeft niet alleen geleid tot een knip in de ontwikkeling maar ook een zware wissel getrokken op de ontwikkeling van 3B4 sport en 3B4 als geheel. Het rapport zou, als leerdokument, in waarde hebben gewonnen als over de noodzaak en consequenties door de Rekenkamercommissie een uitspraak zou zijn gedaan. De VVD wil zich met name richten op de conclusies uit het rapport. Te beginnen met de globale procesgang. Zij herkennen zich in hetgeen wordt geconcludeerd, maar de vraag is of het in dit specifieke project anders had gekund. 3B4 is vanaf het begin een controversieel project geweest, waarbij binnen diverse gelederen in de gemeenschap, en logischerwijze dus ook in de raad, verschillende belangen en prioriteiten hebben gegolden. Het is dus niet meer dan logisch dat, zoals de commissie het formuleert, voorzichtig is gezocht naar mogelijke opties voor de toekomst. Een ferme visie, strak geformuleerd in 1990 zou, als er al draagvlak voor zou zijn geweest in de raad, tot grote onrust bij de inwoners van het dorp Renkum hebben geleid. De commissie concludeert zelf ook dat er onvoldoende eensgezindheid was bij diverse belangengroepen. De vraag blijft dus onbeantwoord of het gevolgde traject nu onvermijdelijk, goed of juist slecht is geweest. En of het zoeken naar consensus voor de invulling van het 3B4 terrein niet juist een goede visie was. Verschillende opvolgende colleges zijn noodgedwongen omzichtig omgesprongen met dit dossier en hebben zich in de diverse collegeprogramma's slechts in algemene bewoordingen uitgelaten over dit project. Had het anders gekund? Of ontmoeten? Toen in 2003 besloten is de Rijnkom over te nemen is de bewegingsvrijheid van de gemeente, zeker voor wat betreft 3B4 sport, nog verder ingeperkt. Toen al heeft de VVD ervoor gepleit dat een faillissement voor de gemeente een veel beter alternatief was geweest. Daar is de VVD nog steeds van overtuigd, maar het rapport spreekt zich hier, zoals reeds gemeld, niet over uit. In ieder geval heeft het ertoe geleid dat het proces noodgedwongen in hoge mate reactief is geweest. Door de lange duur van het project hebben verschillende wethouders en coalities hun invloed op het project gehad. Zo is de inconsistentie die de commissie signaleert van het onderzoek naar het Wilhelminasportpark in 2009 een direct gevolg van een

heldere voorkeur die bij in ieder geval één partij leefde vanaf het begin van het proces. Dat is een welhaast onvermijdelijk gevolg van de politieke realiteit. De project methodiek van de gemeente is niet bedoeld voor dit soort langlopende programma's en de vraag is of we niet hadden moeten concluderen dat een programma management methodiek ontbreekt. Een en ander heeft ertoe geleid dat het grote project gaandeweg is opgeknipt in deelprojecten, vaak met een helder plan. De commissie signaleert dit ook. Maar past deze benadering in een overall methodiek? De VVD had een oordeel hierover graag gezien. Tenslotte de inhuur van externen. Ook hier deelt de VVD de conclusie van de commissie dat, achteraf gezien, veel kosten hadden kunnen worden bespaard. Maar of dit ook vooraf gesignaleerd had kunnen worden en daarmee vermeden, ziet ook de commissie als onwaarschijnlijk. Samenvattend moet de VVD concluderen dat hier een rapport voor ligt dat, zeker vanuit het oogpunt van geschiedschrijving zijn waarde heeft. De praktische bruikbaarheid van het rapport als leerdokument is echter beperkt. Het meest concrete punt waarover een uitspraak gedaan het kunnen worden is niet verder uitgediept en de overige conclusies zijn weliswaar juist, maar de vraag is in hoeverre ze vermeden hadden kunnen worden.

D66 zegt het makkelijk is achteraf terug te kijken en kritiek te leveren. Het doel is om leerpunten boven water te krijgen. De conclusies geven daartoe voldoende aanknopingspunten. Er is geen specifiek beleid geformuleerd aan het begin van het traject. Dat is beschamend. Dit is volgens D66 één van de hoofdzaken waarom het project zolang geduurd heeft. Als dit geen project is, wat is dan binnen de gemeente wel een project. In alle gevallen is er sprake politieke besluitvorming, draagvlak en consensus. Een aanbeveling zou kunnen zijn om als raad en college meer tijd te nemen om samen de uitgangspunten en doelen van een project vast te stellen. Meer tijd nemen aan het begin van een proces. Een klankbordgroep zou hier goed bij kunnen helpen. Er is veel extern ingehuurd, of het bedrag hoog of laag is dat laat de Rekenkamercommissie in het midden. Zijn wij überhaupt met deze gemeente van deze omvang in staat om zo'n project te leiden. D66 heeft hierover twijfels. Samenwerking met andere gemeente die meer ervaring hebben met projecten van deze omvang is logisch. D66 is het eens met de conclusies van de Rekenkamercommissie en laat het een leerpunt zijn.

GL de fractie van GroenLinks herkent zich niet in dit rekenkameronderzoek. Het onderzoek heeft –in hun ogen- dit "lange termijn zoek- en beleidsproces" benadert als een "gewoon" project: het aanleggen van een weg bijvoorbeeld, wellicht op verzoek van de raad, maar deze zoektocht is niet te benaderen als een gewoon project. In de ogen van GL is hier niet gekeken naar het politieke proces en de politieke werkelijkheid: elke vier jaar zijn er verkiezingen en elke vier jaar kan het college -en dus ook het beleid- wisselen. Dat is de politieke werkelijkheid: als de raad van samenstelling verandert, dan kan het beleid ook veranderen. GL haalt de ingezonden brief van de heer Hupkes als voorzitter van één van de verenigingen al jaren nauw betrokken bij het MFC3b4 aan, en citeert: "Ik mag constateren dat het proces MFC zeer geslaagd is.... Het MFC is nu een gedragen project, alle betrokkenen staan erachter, willen zich inzetten en voelen 'eigenaarschap.... Want dat MFC-proces is volgens mij erg goed geslaagd, complimenten voor de aanpak." GL ziet wel een leerpunt: de raad zou meer grip moeten hebben op zo'n "zoek- en beleidsproces". En daarom is hun leerpunt/conclusie dat er bij dit soort processen een looptijd met de raad afgesproken moet worden. De raad moet meer aan het stuur zitten: kaderstelling. Dan kán de visie veranderen, dan mág de raad besluiten hoeveel ambitie ze wil tonen en dán kan de raad leiding en richting geven aan het college.

GB kan zich vinden in de conclusies. Als je te maken hebt met politieke ambities, met emoties en met veel verschillende partijen, dan is het belangrijk aan projectmanagement te doen. De crux zit volgen GB in de hoeveelheid geheime stukken. Zij vragen zich af of de Rekenkamercommissie als deze stukken heeft ingezien en of ze deel uitmaken van dit onderzoek. GB mist de vraag vóór de vraag. In het beginsel is er een beslissing genomen we gaan nieuw bouwen en niet renoveren. Is dat proces ook bekeken? Als je hebt over strategie en visie dan ontbreekt dat. GB denkt bijv. aan tennishal, de banen zijn een aantal jaren geleden vernieuwd en dat heeft veel geld gekost. De hele hal is omver gegaan. De investering is weg. Als we toen dat projectmanagement hadden gevolgd, hadden we die beslissing toen genomen? Had het voorkomen kunnen worden. Die geheime stukken als die als onderlegger waren betrokken bij dit stuk, waren er dan andere conclusies en aanbevelingen uit gekomen?

CDA zegt dat de belangrijkste conclusies al zijn getrokken als het gaat over het proces. Wel viel op dat er goed geluisterd is naar de wensen van inwoners en sportverenigingen. Er is heel lang gedaan over de kaderstelling. Wanneer zie je het als project en wanneer gaat projectmanagement in?

RZS geeft aan dat het niet veel anders had kunnen verlopen dan dat het verlopen is. Je kunt het op twee manieren benaderen. Als je het zakelijk benaderd dan is het 'amateuristisch geklungel', maar we zijn niet zakelijk bezig maar politiek. Het is een langdurig proces. RZS wil wel het woord 'project' hanteren, wel een

gecompliceerd project. Op alle fronten moest er draagvlak komen. RZS heeft hier begrip voor. RZS heeft wel ervaren dat hier nooit lering uit een situatie wordt getrokken. RZS vindt dat het niet aan visie heeft ontbroken. In de tijd waren er veel veranderingen waardoor het gegaan is zoals het gegaan is. RZS heeft begrip voor conclusies.

Dhr. Nijland zegt dat het een worsteling was. In het rapport zijn sommige conclusies wat kort door de bocht of misschien minder goed onderbouwd. Hij heeft de woorden project en politiek gehoord. Waarom heeft u het projectdocument BOL vastgesteld? Als je hiervan zegt; "het is geen project" en uit BOL-onderzoek, wat uw raad zelf heeft gedaan, moet dat komen, dan snapt hij dat niet. Alsof gedragenheid en projectmanagement uitsluitende elementen zijn. Het is maar net hoe je het inricht. U creëert uw eigen ruimte alweer om de volgende keer vrijblijvend met elkaar bezig te gaan. Wat betreft zakelijkheid, daarmee zou je er niet mee zijn gekomen maar er is wel een tussenweg. De geheime stukken die de Rekenkamercommissie heeft gezien hadden te maken met cijfers. Die stukken heeft hij gezien, ander stukken niet. Op de vraag over nieuwbouw/verbouw zegt dhr. Nijland dat in 2008 'verbouw' richtinggevend was. Renoveren werd uit financieel oogpunt alsnog een aantrekkelijke optie gezien, maar vanuit de sportkant als niet aantrekkelijke variant beschouwd. De onderbouw/cijfers heeft hij niet paraat. Dhr. Nijland kan geen antwoord geven op de vraag of de gemeente de capaciteit had/heeft om zo'n project uit te voeren. Daar heeft hij geen onderzoek naar gedaan. Wanneer is het een project? Op het moment dat je gaat ontwikkelen kun je zeggen, ik definieer een initiatieffase en we gaan op zoek wat we in die initiatieffase willen. Ook al hou je het wat vaag, maar nergens heeft hij hier iets over terug kunnen vinden. Op de vraag van de VVD over de overname van de Rijnkom antwoordt dhr. Nijland dat er wel iets hierover in het rapport staat, nl. de argumenten van de wethouder. De specifieke documenten die ten grondslag zouden liggen aan de overname heeft dhr. Nijland niet gezien. Hij constateert wel dat het in tijd zijn invloed heeft gehad.

Wethouder Heinrich zegt dat wij als gemeente zulke grote complexe projecten niet kunnen managen zonder externe inhuur. Dat is een conclusie die goed te verdedigen is. Het is een bijzonder project. Dit soort projecten komen niet zoveel voor, als je daar mensen voor in je eigen organisatie moet hebben, heb je te duur betaalde krachten die je te weinig in kan zetten. Op de vraag over de eindverantwoording of dat in huis gedragen kan worden zegt de wethouder dat dit project het bewijs is dat het kan.

In tweede termijn zijn aan het woord: dhr. Erkens (PvdA), dhr. Bosmann (VVD), dhr. Boon (GL), dhr. Van Dijk (D66), mw. Gerritsen (GB).

PvdA vraagt zich af of anno 2016 dit project nog door de gemeente zou zijn opgepakt. PvdA hoopt dat met de huidige besturingsfilosofie in gedachten, er eerst een discussie in de raad wordt gevoerd of dit hoort bij de taak van de overheid of dat hier het adagium van loslaten speelt. De PvdA denkt dat er dan geconstateerd wordt dat dit geen taak is voor de overheid, maar dat je het over moet laten aan private partijen. De PvdA denkt dat de fractie tegen het voorstel gaat stemmen.

VVD zijn het niet eens met dhr. Nijland dat projectmanagement een dode letter is. We moeten nadenken over hoe je wel met langdurige visies om moet gaan. In 2016 zouden we heel anders tegen zo'n project aankijken dan dat we toen hebben gedaan.

GL vraagt of wij in staat om grote projecten te doen? Of moeten we concluderen dat wij als kleine gemeente dat niet kunnen. GL herkennen zich niet in dit onderzoek zoals in de eerste termijn gezegd. Wij zien juist niet dat dit een eenduidig simpel project is: het is niet het aanleggen van een weg of de bouw van de school. Het was zoeken naar wat we moesten willen, het was zoeken naar waar we wat wilden. Ja, dat kan je een initiatieffase noemen, maar dat is te simpel geformuleerd. Zoals de heer Nijland zegt, er was geen duidelijk doel geformuleerd en geen tijdspad benoemd. GL ziet BOL niet als een dode letter: echter de start van deze zoektocht is in onze ogen niet gestart als een project. Kunnen wij ons nu vinden in deze conclusies? Er zijn vier conclusies:

1. Er is geen duidelijke visie en geen duidelijk beleid. Pas als dat er is kan je een succesvol project hebben. Die conclusie is correct.
2. Geen concrete doelstelling en doorlooptijd. Die conclusie is correct.
3. Zoeken naar consensus. Dat vinden wij heel positief en wij delen de conclusie.
4. Kaderstelling vanuit de raad ontbrak. Dat is het punt dat wij in eerste termijn genoemd hebben, dus we delen de conclusie.

GL kan zich dus wel vinden in het raadsvoorstel.

D66 zegt dat je weldegelijk projectmatig kan werken binnen een politieke context. Het moet helder zijn waar

	<p>je aan begint. We hebben er lang over gedaan. We moeten intern kijken of we zulke projecten aankunnen.</p> <p>GB is het eens met de vorige spreker. Doordat je niet weet welke stukken ten grondslag hebben gelegen aan dit onderzoek ga je een beetje twifelen aan de uitkomst. GB ziet hier een vervolg op het onderzoek. GB komt er nog terug bij de begroting.</p> <p>Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad van 19 oktober 2016</p> <p>Advies: Het voorstel gaat als bespreekstuk naar de raad van 19 oktober 2016</p> <p>Aktie:</p>
6.	<p>Rekenkamercommissie Onderzoeksrapport “Eén voor allen, casestudy Intergemeentelijk Subsidiebureau”.</p> <p>Dhr. Rol (lid van de Rekenkamercommissie) geeft een presentatie over het onderzoeksrapport “Eén voor allen, casestudy Intergemeentelijk Subsidiebureau”. De presentatie wordt als bijlage 2 aan dit verslag toegevoegd.</p> <p>Wethouder Heinrich zegt dat dit een voorbeeld is van een praktische, pragmatisch vorm van samenwerking. Het rapport laat zien dat je als je dit pragmatisch inricht, dat je een hele goede vorm van samenwerking hebt en er een goed bureau is opgericht. Het is een succesvolle samenwerking waarbij veel subsidies wordt binnengehaald.</p> <p>De woordvoerders bij dit agendapunt zijn: dhr. Bouwman (D66), dhr. Erkens (PvdA), dhr. Boon (GL), dhr. Alofsen (VVD), mw. Braam (CDA), dhr. Mali (GB)</p> <p>D66 zegt dat het een onderzoek is dat bescheiden van omvang is. De samenwerking genereert meer inkomsten dan dat er kosten worden gemaakt. De kosten en baten; in 2013 zijn bijna 2 miljoen aan subsidies verkregen en in 2014 bijna 7 miljoen. Het is niet duidelijk in welke mate de behaalde resultaten subsidies betreffen die zonder het subsidiebureau ook binnen zouden zijn gehaald. De meerwaarde is niet helemaal duidelijk. Inzet extern bureau; waarom wordt er niet rechtstreeks zaken gedaan? Zijn eigen medewerkers goedkopers? In hoeverre zijn de kosten voor dit bureau meegenomen? Wat betreft Europese subsidies; dat is een complex en langdurig proces met zeer lage slagingskans. Wellicht hier meer samenwerking zoeken met andere gemeenten? ‘Als samenwerking steeds belangrijker wordt, volstaat de huidige manier waarop de raad kaders stelt enz.’ dan nog? Dat is een belangrijk punt. Als raad moeten we nadenken hoe we dit beter inhoud kunnen geven.</p> <p>PvdA zegt dat het een prachtig project is, een mooi onderzoek, een goed verhaal. De beschouwing aan het einde van hoofdstuk 4 is in deze tijd van verder voortschrijdende al dan niet haperende samenwerking bij de uitvoering een goede weergave van de dilemma’s die er bij meerdere fracties zijn over samenwerking. De geformuleerde vraagstukken van de raad zijn in onze optiek ook vraagstukken van het college. Jammer dat het college zich dan ook beperkt heeft tot een wat ‘ronkende’ reactie.</p> <p>GL is blij dat de Rekenkamercommissie heeft geconstateerd dat het subsidiebureau goed functioneert. Het bureau functioneert zelfs steeds beter dan in voorgaande jaren en dat is positief! Zo’n subsidiebureau is niet beleidsarm en GL ziet de conclusies dan ook als verstrekkende conclusies voor zo’n klein onderdeel van een samenwerkingsverband. Ze zeggen wel dat dit nog niet wil zeggen dat wij deze de conclusies niet onderschrijven. Volgens het rapport liggen er twee vraagstukken voor de raad.</p> <p>In de eerste plaats de keuze voor samenwerking en de betekenis voor de uitvoeringsvrijheid.</p> <p>GL ziet zeker niet dat wij door de IGUO exclusieve samenwerkingspartners worden/zijn. Zolang een issue zelfstandig is, kan je het ergens zelfstandig wegzetten. In de ogen van GL moet je elke keer een afweging maken. En in de tweede plaats de wijze van kaderstelling en controle. Als samenwerking steeds belangrijker wordt, volstaat dan de huidige manier waarop de raad kaderstelling en controle op samenwerking uitvoert? Moet kaderstelling en controle ook gecentraliseerd worden? Dat wil zeggen één grote gemeente? Of wel een zelfstandige gemeente en één grote beleidsclub voor verschillende gemeenten. Zoals al bij vraag 1 beantwoord: GL wil bij elk samenwerkingsverband een afweging. Zolang wij die keuze maken, is het niet logisch om de kaderstelling en controle te centraliseren.</p> <p>VVD zegt dat de Rekenkamercommissie tot de conclusie is gekomen dat de intergemeentelijke samenwerking om subsidies binnen te halen een succes is. VVD vindt het jammer dat er alleen conclusies in het rapport staan en geen aanbevelingen. Het geformuleerde referentiekader ‘beoordeling en samenwerking’ is mooi, maar het is niet toegepast om tot conclusies te komen.</p> <p>De VVD somt de conclusies op en kan deze onderschrijven.</p>

	<p>CDA sluit zich aan bij de VVD. Het is een mooi stuk. We kunnen hier wel wat leerpunten uit trekken. CDA kan de conclusies ook onderschrijven.</p> <p>GB vraagt welke mogelijkheden er verder nog zijn voor samenwerking? Samenwerking is qua aantallen FTE vrij klein, zijn er voorbeelden van grotere?</p> <p>Dhr. Rol geeft aan dat het lastig is om vast te stellen of je het ook zonder subsidiebureau zou kunnen. Iedereen bevestigt wel dat het meerwaarde heeft. De kosten zijn inclusief het bureau. De index is een totaalweergave. Centraliseren van kaders is bedoeld als vraag binnen de raad. Moet je als raad je kennis en ervaring niet bundelen. Er zijn geen harde aanbevelingen geformuleerd, dat heeft ermee te maken dat het hier om een casestudie ging. Het gaat te ver om conclusies te trekken alsof het de waarheid is die overal toepasbaar is en aanbevelingen te geven hoe je het zou moeten doen. Dus er zijn wel conclusies getrokken en er is gekeken hoe het hier nou werkt en welke lessen je als raad eruit kan trekken. Het referentiekader is geweest om feitelijk te kijken naar cijfers en ervaring van betrokkenen. De Rekenkamercommissie heeft meer beschouwend gekeken of ze de toets delen van de gemeente zelf en de drie K's.</p> <p>Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad van 19 oktober 2016.</p> <p>Advies: Het voorstel gaat als sterstuk naar de raad van 19 oktober 2016.</p> <p>Aktie:</p>
7.	<p>Eindverslag RTA-werkgroep ICT & Privacy.</p> <p>De RTA-werkgroep ICT & Privacy (mw. Mijnhart, mw. Vink en dhr. Hoge) geeft een presentatie over het eindverslag van de werkgroep. De getoonde sheet wordt als bijlage 3 toegevoegd aan dit verslag.</p> <p>Woordvoerders bij dit agendapunt zijn: dhr. Bouwman (D66), dhr. Erkens (PvdA), mw. Braam (CDA), dhr. Mali (GB), mw. De Groot (GL), mw. Pols (RZS)</p> <p>D66 zegt dat het rapport laat zien dat er een mager privacy-beleid is. Niemand is verantwoordelijk. Onvoldoende kennis, bevoegdheden, rechten en plichten, te weinig gevoel voor urgentie. Jammer dat in dit kader de gemeentesecretaris niet is gehoord. Hoe zit het met zijn rol? Ben benieuwd hoe hij er tegenaan kijkt, welke plannen er nog verwezenlijkt moeten worden en waar hij nog gaten ziet. Hoe zit het in dit kader precies met de werkgroep. Welke opdracht heeft deze werkgroep gekregen, wie stuurt deze groep aan, wanneer moet deze groep zijn huiswerk af hebben? Alles staat met de wettelijke plicht, hoe is deze geborgd binnen de organisatie?</p> <p>PvdA geeft aan dat zij, om een al te grote subjectiviteit te voorkomen, enkele criteria hebben vastgesteld op basis waarvan het verslag en daarmee het project beoordeeld kan worden. De PvdA heeft gekeken naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 de relevantie van het onderwerp; 2 de degelijkheid van het onderzoek, zeg maar de aanpak; 3 de relevantie van de conclusies en aanbevelingen (inclusief een follow up). <p>De PvdA had aanvankelijk wat aarzelingen bij het thema. Moet je dit aanpakken? Na afloop van dit traject zijn die aarzelingen verdwenen. De RTA-werkgroep heeft het onderwerp goed op de kaart gezet en ons overtuigd van het belang ervan. Voor een niet onbelangrijk deel het gevolg van de degelijkheid waarmee het project is uitgevoerd. De werkgroep heeft zich breed georiënteerd, het onderwerp van diverse kanten belicht en de dilemma's goed geschetst. De raad is op een originele wijze met de neus op de feiten gedrukt. De uitvoering van het project leek af en toe een zoektocht maar het resultaat mag er zijn. Wat hen van die zoektocht vooral is bijgebleven is de constatering dat burgers niet altijd beseffen dat hun privacy wordt geschonden en er om die reden ook niet over kunnen klagen. De burger weet dus feitelijk te weinig van privacy. Een wat wrange constatering die extra aandacht vraagt!</p> <p>Over de relevantie van de conclusies en de aanbevelingen is de PvdA minder tevreden. Ze zijn wat vrijblijvend en wat we vooral missen is een concreet voorstel aan de raad over een vervolg. Uiteraard moeten we eerst afspreken wat voor gemeente we willen zijn, maar dan? Wat voor vervolg geven we aan dit verslag? Zonder duidelijke afspraken lopen we het risico dat ICT & privacy binnen niet al te lange tijd weer van de raadsagenda is verdwenen.</p> <p>CDA kan deels aansluiten bij vorige sprekers. Wat doe je met het vervolg? Het is duidelijk waar nog gaten zitten en waar verbeteringen kunnen worden aangebracht. En waar behoefte is aan nadere informatie of nadere protocollen of afspraken. Het is aan ons als raad om aan het college te vragen aan de slag te gaan,</p>

	<p>welke gemeente we willen zijn. We kunnen het college het verder laten uitwerken.</p> <p>GB sluit zich aan bij CDA over vervolg. Wel hebben ze een vraag bij conclusie 3. Is er inmiddels al een verbetering te zien?</p> <p>GL wil net als de andere fracties vooral verder gaan met dit onderwerp. Een motie in die richting zou een goede zaak zijn. De conclusies en aanbevelingen beslaan de hele organisatie. Dat is best veel. Renkum doet het minimale aan privacy, maar we kunnen de gemeente nog niet privacy vriendelijk noemen. GL zou graag zien dat er een pilot wordt gestart en te beginnen bij het sociaal domein als het gaat om privacy bewustzijn. Hoe kunnen we burgers beter faciliteren om gegevens beter te beschermen. Wat kunnen en moeten de burgers zelf doen, vindt GL van belang. Het inzichtelijk maken vindt GL erg belangrijk.</p> <p>RZS geeft aan dat het een interessant rapport is. Verder wijst RZS erop dat in het Europees parlement een wet is aangenomen over privacy. Ook hier dus naar kijken.</p> <p>Mw. Mijnhart zegt over de vraag van GB over conclusie 3 dat het vaak gaat over wet- en regelgeving en dat er weinig gestoeld is op de dagelijkse praktijk. Hoe je het interpreteert en hoe je daarmee omgaat in de praktijk.</p> <p>Mw. Vink zegt dat er is gekeken naar het moment en niet of het later is verbeterd. Op de vraag van D66 zegt mevrouw Vink dat er met de interne werkgroep is gesproken. Zij gaan ernaar kijken. De RTA-werkgroep heeft niet gesproken met de gemeentesecretaris omdat de uitvoering is. En dat doet de raad niet, dat is aan het college. ICT is techniek en dat moet je goed regelen en dat is vooral uitvoering. Daarom zijn we daarmee niet verder gegaan.</p> <p>Om een vervolg te geven aan dit onderwerp is het goed om met een motie te komen. Het CDA geeft aan dat zij hier wel het voortouw in willen nemen.</p>
	<p>Advies:</p>
	<p>Aktie: Om een vervolg te geven aan dit onderwerp is het goed om met een motie te komen. Het CDA neemt voortouw om een motie op te stellen.</p>
8.	<p>Verslaglegging van de vergadering van de commissie Bedrijvigheid van 14 september 2016. Het verslag wordt vastgesteld.</p>
9.	<p>Ingekomen stukken. a. Raadsinformatiebrief Permar - augustus 2016. Er zijn geen opmerkingen over de ingekomen stukken.</p>
10.	<p>Schorsing. Om 22.26 schorst de voorzitter de vergadering en gaat de vergadering in beslotenheid verder.</p>
12	<p>Sluiting. De voorzitter sluit de vergadering om 22.58 uur.</p>

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bedrijvigheid van 16 november 2016
de commissiegriffier, de voorzitter,

R.C. Muller

R.J.B. den Burger

Bijlage 1

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen

Onderzoek rekenkamercommissie gemeente Renkum naar de procesgang van 3B4 Sport

1

5-10-2016

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Aanleiding en afbakening

Waarom onderzoek:

- Duur van proces
- Onvrede tijdens proces

Afbakening:

- Document studie
- Tijdsperiode: vanaf midden jaren 90 van de 20e eeuw
- 3B4 Sport
- Speciaal gericht op
  - Beleid
  - Projectmanagement
  - Opdrachten aan externen

2

5-10-2016

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Conclusie

Waardoor laat procesgang zich kenmerken

- Niet weten wat we willen: geen visie, geen leiderschap (pragmatisme en consensus zijn leidende beginselen)
- Maar... ook niet afgedwongen
- Weinig ambitieus, geen doelstellingen
- Geen / onvoldoende gebruik gemaakt van kennis en kunde en geldende uitgangspunten (projectmanagement)
- Maar wel consequent: consensus, ruimte voor nieuwe ideeën (andere locatie, ander concept)

3

5-10-2016

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Aanbevelingen

Samenvattend

- Visie
- Projectmanagement

Wat kunnen we daar (nu) mee?

4

5-10-2016

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Projectmanagement

Vraag:

als de vastgestelde methodiek project management niet wordt gebruikt bij dit soort grote projecten, wanneer dan wel?

5

5-10-2016

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Projectmanagement

Vraag:

is methodiek project management 'dode letter' of 'slappend potentieel' ?

NB: bij projectmanagement en projectmatig werken gaat het om een mind set

6

5-10-2016

Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Visie

7

5-10-2016   Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Visie

Stelling 1:
wie koerst op pragmatisme laat zich ringeloren door de omstandigheden

8

5-10-2016   Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Visie

Stelling 2:

9

5-10-2016   Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

Visie

Stelling 2:
Visie bepaalt wie je bent: Calimero of Robin Hood

10

5-10-2016   Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

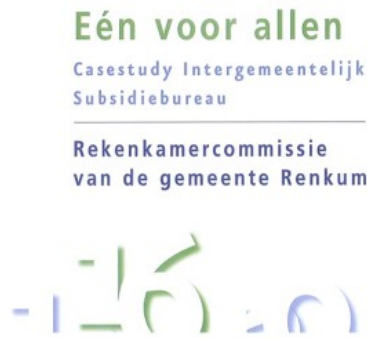

**Wat wilt u zijn:
Calimero of Robin Hood?**

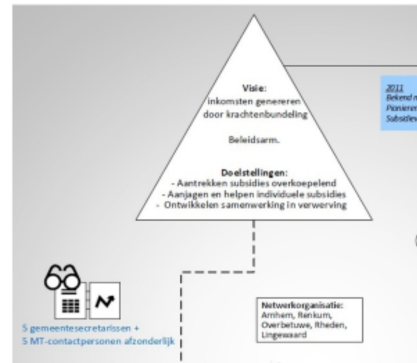
11

5-10-2016   Wie A zegt moet ook 3B4 zeggen. Rkc

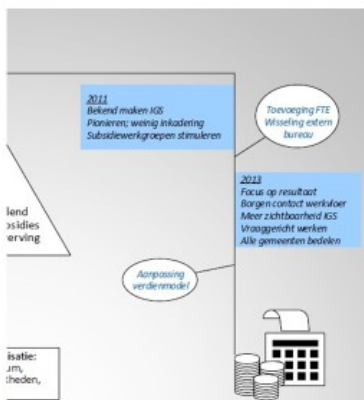
Bijlage 2

Wat is het?

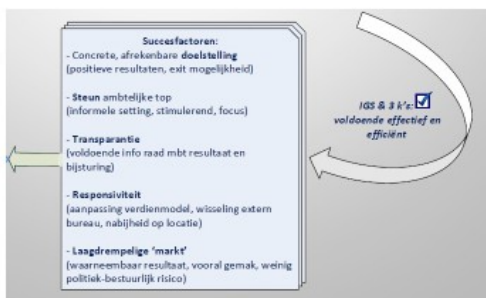
Wat gebeurt er vanaf 2011?

Wat gaat er in, wat komt er uit?

Waardoor lukt dat?

Leer- en aandachtspunten

Relativeringen en vraagstukken

- Wat als opbrengsten geen doel (kunnen) zijn
- Risico's beperken
- Ruimte geven

Bijlage 3

- Zet het gesprek voort.
- Neem de mens als uitgangspunt.
- Geen bericht is niet automatisch goed bericht.
- Stel kaders vast op het gebied van privacy, waarbij het antwoord op de vraag 'Wat voor gemeente willen we zijn?' leidend is.
- Maak gebruik van expertise die er al is.